

Vágyrajárók

N. F. emlékének

Pokoli fáradtan és törődötten ébredt hajnali ötkor. Fájtt mindene, húzott a válla, sajgott a dereka, minden porcikájában érezte az előző napi költözködést. Óvatosan forgolódott az új franciaágyon, nehogy fölébressze feleségét. Az ágyat rakta össze elsőnek, amikor délben elmentek a szállítók, és egyedül maradtak az aszszonnyal. Már majdnem világos volt a hálószobában, az erkély ajtajára nem került föl a függöny, a karnist még tegnap délután feltette. Este kilenckor fejezte be a munkát. Neje figyelmeztette, ne fúrjon többet, nehogy az új szomszédok szőljanak a kopácsolás miatt. Kisvártatva letette a szerszámokat, beült egy fotelbe, rágyújtott, elkortyolt egy üvegsört, és beszédült az ágyba. Nyomban elaludt.

Érezte, nem tud visszaaludni, óvatosan fölkel, kiment a konyharészbe. Megkereste az edények közt a dzsezvát, és vizet folytatott bele, föl akarta tenni kávénak, forralni. Nézegette a kerámialapos villanytűzhelyt, amelyet eddig csak filmen látott. Egyenként kapcsolgatta az elektromos szerkezet gombjait ki és be, kereste a legkisebb főzőlapot. Előző lakásukban rendes gáztűzhely volt, amit becsukott szemmel is tudott kezelni. Leült egy székre a konyhapult elé, nézte a nappalit, és rágyújtott. Nem gondolta volna, hogy egyszer amerikai konyhás lakásuk lesz. A szoba közepén vagy harmincdoboznyi könyv állt, tetejükön vignetták: lexikonok, szótárak, világirodalom, magyar irodalom, jugoszláviai magyar irodalom... A különböző méretű papírládákat neje címkézte föl, a mai délelőttöt szánta kipakolásukra. A tűzhely aprót csöngetett, jelzett valamit. Odalépett, a víz bugyogott. Egy kanál cukrot dobott a dzsezvába, újra fölforralta, majd két kanál finomra őrölt kávéval még kétszer addig melegítette, amíg föl nem habzott. Szerette a törökösen főzött kávé. Cigaretája úgy égett el a hamutálban, hogy alig szívott bele. Másikra gyújtott, ekkor vette észre, két szál maradt a dobozban.

Erősen gondolkodott, miközben megkóstolta a kávé, látott-e előző nap – amikor a kis teherautóval jöttek, s a ház előtt állt, amíg lepakoltak – trafikot vagy olyan boltot, ahol lehet cigarettát kapni, de nem emlékezett ilyenre. Nem ismerte

JUHÁSZ GYÖRGY (1954) irodalomtörténész-hungarológus. 1977 és 1988 között Jugoszláviában dolgozott. Délszláv-szakértő.

túl jól Óbudát, bár korábban többször is sétáltak erre a feleségével és a gyerekekkel. Megnézték a mostani lakásukkal szemben levő római kori amfiteátrumot is, lementek a Duna-partra, de egy kioszk sem ugrott be. Azt tudta: a Kolosy téren van egy piac.

A csere és a költözés is nagyon hirtelen zajlott, alig három hét alatt. Az ő, kisebb lakást kereső hirdetésükre jelentkezett egy nagycsaládos házaspár, akik régi típusú, nagyméretű, belvárosi, polgári lakást kerestek ráfizetéssel. Az Alkotmány utcai lakásuk, amit egy idős, de annál élelmesebb házaspártól először csak béreltek, tökéletesen megfelelt a négygyermekes családnak, még leválasztva is közel százhusz négyzetméteres volt. A korábbi főbérlő, majd tulajdonos zsidó házaspártól vették meg, miután az öregek a tanácstól fillérekért megszerzték részletre, de nekik jócskán piaci áron adták el öt évvel a rendszerváltás után. Így is örültek a lerobbant, korábbi bérlakásnak, elégük volt két gyerekkel az albérletezésből.

Otthon a Bácskában, Adán tíz évig a maguk építette, kétszintes házukban éltek, nyolcvan méterre a Tisza-parttól. Kilencvenkettőben szöktek át Magyarországra. Először a férfi, akinek zombori, szerb kollégája félrészegen súgta meg, látta a mozgósítandó tartalékosok listáján, napokon belül viszik valamelyik horvátországi szerb krajnába. Másnap megállapodott egy magyar kamionossal, hogy áthozza. A soproni sofőr Szabadkán „zárta be” a hűtőkosci rakterébe, és Röszkén, az első benzinkútnál „engedte ki”. Itt akarta átadni az előre kialakított ezer márkát, amit a fiatal srác végül nem fogadott el. Négy hónappal később jött át felesége a két kisgyerekekkel. Az asszony addig eladta a házat, a bútort, és elajándékozta a műszaki cikkeket. Amijük maradt, befért a négyéves Zastava 101-esükbe. Helyi magyar vállalkozó vette meg házukat, elég olcsón, de márkában fizetett, készpénzben. A régi, húsz évig festőt és egyéb mestert sem látott lakás majdnem elvitte az adai ház árát. Ami maradt, ráment a felújításra. Először pár éve, a nagyobbik lánya költözött el az Alkotmány utcából, amikor férjhez ment, majd két éve a kicsi, miután fölvettek a pécsi egyetemre. Nagyon megszerette a várost, pár hónap elteltével közölte, ha végez, akkor is Pécssett szeretne maradni, a szünetekben is egyre ritkábban jött vissza Pestre. Inkább ők látogatták gyerekeiket Pécssett, és lődörögtek a nagy és magas rezsijű lakásukban.

Rágyújtott az utolsó előtti cigarettájára, és kiöntötte a már majdnem hideg, maradék kávé, amit még lassabban ivott meg, mint az elsőt. Fölvette melósruháit, a konyhai automata mosogató csapjánál leöblítette arcát, és elindult az előszoba felé. Tudta, két-három kemény nap vár rá, mire minden a helyére kerül, s ez nem megy cigaretta nélkül.

A lift hangtalanul suhant föl az emeletükre, csak a zöld lámpa kigyulladás jelezte, megérkezett. A ház is csendes volt, semmilyen zaj nem hallatszott. Belépett a csillogó kabinba, megnyomta a földszintgombot és az egész falas, kivilágított tükörbe nézett. Borostás arcán, kissé kócos haján is látszott az elnyűtt-ség. Kilépett a földszinti, kristálytisztá kettős üvegajtón, és fura érzés fogta el. Mintha idegen város pályaudvaráról lépne ki, ahol most először jár. Házukkal

szemben, az elhanyagolt téren álló amfiteátrum körül kutyásokat látott, akik reggeli sétájukra indultak a blökkkel. Balra fordult, és elindult a tér irányába, alig pár perccel hat óra előtt. Minden üzlet zárva volt. Határozottabb léptekkel haladt a Kolosy tér felé, melynek sarkán már messziről látta a kis újságos bódét.

Vett egy Magyar Nemzetet és három csomag Sopianaet. Mióta átjöttek, a Nemzetet olvasta. Az első időkben többször előfordult, hogy Magyar Szót kért. Az újságosok csodálkoztak, hiába mesélte, otthon évtizedekig az újvidéki magyar lapot olvasták, ezért áll rá a szája. Megkérdezték tőle: „Ott is van magyar újság?” Nem volt könnyű az elején, aztán megszokták. Első budapesti munkahelyén műszerész kollégái gyakran a kocsijával viccelődtek, hívták balkáni Fiatnak, Tito-Mercinek, az anyagbeszerző egyenesen csapott seggű szappantartónak nevezte. Megpróbálta elmagyarázni, ez az az autó, amelyikért a magyar autósok majd megőrültek, amikor a nyolcvanas évek vége felé Magyarország pár ezret importált Jugoszláviából, mindenki Zastavára szerette volna cserélni Zsigulija vagy Wartburgja kiutalását. Leintették, röhögtek, hat-nyolc éves, nyugatról hozott dízel Golfjaikkal és Opeljeikkel dicsekedtek. Legjobban az bántotta, amikor a feleségét, ahogy mesélte, leszerbezték. Az asszony egy újpesti általános iskolában tanított, és valamilyen dolgozatra rossz jegyet adott egyik hetedikes tanulójának, aki ezután szerb nőnek nevezte. Neje sírva ment haza, mivel kollégái is azt mondták: „Hát Jugóból jöttetek át, nem!”

Hazafelé menet eszébe sem jutott az utcán rágyújtani. Megnyugtatta, hétvégére van cigarettája. Hét óra felé a forgalom élénkebb lett, indultak az emberek munkába, a gyerekek meg iskolába. Távrolról látta a házukból kilépő családot, ahogy autójukba ültek és elindultak. Egyedül lépett be az első üvegapun, majd a lépcsőház előterében a postaládákat nézegette. Megkereste a sajátjukat, az előző tulaj neve állt rajta. A postaládák mellett nagyméretű parafa üzenőtáblát látott. Munkásruhája felső zsebéből, a kilógó colstok mellől, kivette szemüvegét, és olvasni kezdte a színes gombostűkkel rögzített hirdetményeket. Hosszú névlistán jelezte a közös képviselő, kiknek van költséghátraléka. Egészen csinos összegeket látott. Nem hitte, hogy egy ilyen házban is vannak, akik tartoznak. A fölöttük lakók a gépkocsitárolójukat akarták eladni, egy másik lakó nagyobb lakást keresett, lehetőleg tetőterasszal az ötlépcsőházas, diszkréten modern Amfi-házban. A szemüvegét vette volna le, amikor egy piros filccel bekeretezett, fénymásolt felhívásra lett figyelmes. A hirdetmény tudatta a lakótársakkal, a szomszédos D és E lépcsőházakban két-két lakásba is betörték az előző hónapban, ezért nyomatékosan kéri a lakókat, nappal is zárják a lépcsőház külső és belső kapuját, illetve csöngetésre a lakások belső videotelefonján ellenőrizzék, kit engednek be. Zsebét kinyomta a három csomag cigaretta. Arra gondolt, lemegy az autótárolóba a mélyföldszintre, és kocsija kesztyűtartójába betesz egy csomagot tartaléknak, de nem volt nála a slusszkulcsa, így a lifthez lépett. A felvonónál egy öregasszony állt, mellette jól megrakott húzós kocsit, látszott, a piacról jött vissza. Hangos kezicsókolommal köszönt, de az idős hölgy nem köszönt vissza, csak gyanakvó tekintettel méregette.

- Maga nem itt lakik, ugye? - kérdezte recsegős hangon.
- De! - válaszolta röviden, s igyekezett levenni szemét az idős nőről.
- Mióta? Én évek óta itt lakom, de magát ebben a házban nem láttam...
- Pár napja jöttem ki a börtönből, azóta - felelte kurtán.

Az öregasszony szúrósan nézett a férfira, de válaszolni nem tudott, mert kettejük közé nyílt a liftajtó, és egy edzőruhás, baseballsapkás fiatal srác lépett ki, fején fülhallgatóval, flegmán biccentett feléjük, annyit motyogott, reggelt. A férfi visszaköszönt, az idős nő pedig, a férfi lábán áthúzva a gurulós kocsit, beszállt a liftbe, és megnyomta az ötös gombot. Másodiknak lépett be, megnyomta a négyest, és hátat fordítva a matrónának, jelezte, befejezettnek tekinti a társalgást. Köszönés nélkül szállt ki, azt sem vette észre, hogy a nő kihajol a liftből és nézi, melyik lakás felé tart. Szinte lábujjhegyen lépett be, felesége még aludt. A három cigis dobozt a konyhapultra tette, és bement a mellékhelyiségbe. Annak mindkettőn örültek, hogy a WC külön van a fürdőszobától. Az Alkotmány utcai lakásban a külön WC a leválasztáskor a másik lakáshoz került, így nekik a fürdőszobában volt, ami az évek múlásával egyre jobban zavarta a házaspárt. Óvatosan nyomta meg az energiatakarékos tartály gombját, amely hangtalanul működött. A nappaliban nekilátott a könyvek kipakolásához. Bicskájával vágta le a vastag ragasztószalagot a dobozokról, és egyenként tette a köteteket a polcokra. Abban állapotok meg nejevel, először úgy, ahogy jön, teszik föl a könyveket, a lényeg, hogy a dobozok minél előbb eltűnjenek, ráérnek később véglegesen átrendezni. A negyedik doboz kipakolásánál ébredt föl az asszony, és egyenesen a fürdőszobába ment. Annyit mondott, elnyújtózik a kádban. Az ötödik papírlábadában, a könyvek között, nagyméretű cipődobozt talált. Kinyitotta. Összes iratuk, bizonyítványuk, felesége diplomája is ebben volt. Elsőnek katonakönyve került a kezébe, lapozgatni kezdte. Koszovón volt katona, Koszovszka Mitrovicába irányították. Topolyára vonult be, a laktanyában kérte a vezénylő tisztet, küldjék Ljubljanába vagy Mariborba, mert szeretne megtanulni szlovénul. A szerb őrnagy mosolyogva közölte, jobb szöveggel kéne előállni, és azonnal beírta kartonjára Mitrovicát, s megtoldotta egy Bezi bre!¹ köszöntéssel. A vele együtt bevonuló két szerb fiút Zágrábba irányította. Majd felesége diplomáját nézegette, a dátumokból látta, magyarországi honosítása több mint egy évig tartott. Az állampolgárságra három évig vártak. A belvárosi önkormányzatnál az utolsó egyeztetésen a főnöknő közölte, jelentősen lerövidíti az időt, hogy a hatóságok esetükben eltekintenek az alapfokú magyar nyelvvizsgától, mert egészen jól beszélnek magyarul. Ekkor szólt oda a nagymellű, hirtelenszőke, affektáló osztályvezetőnőnek: „Mi magyarok vagyunk, és egészen jól beszélünk szerbül.” Régi, de már magyarországi névjegyeket is talált. Egyet kivett a pakliból, és a cigarettásdobozok mellé tette a konyhapultra. Félretette a cipődobozt, és újabb könyveket rakott a polcra. Az ötödik doboznál tartott, amikor az asszony kijött a fürdőszobából, férjéhez lépett, pusztit adott a homlokára,

1 Tűnj el!/Takarodj!

majd bekapcsolta a rádiót. Éppen elkapták a kilencórás híreket. Felesége beszállt a könyvpakolásba, fél óra múlva üres dobozok borították el a nappalit. A férfi konyhakéssel apró darabokra vágta őket, és két nagy papírzsákba tömködté a kartondarabokat. Majd fogta a zsákokat, vette a kocsija kulcsát, zsebébe tette a kikészített névjegyet, kikereste a szerszámok közül a pillanatragasztót, és elindult a földszintre a kukához. A zsákokat beledobta a szemetesbe, jól lenyomta őket, utána a postaládához ment, letépte a névjegy alját meg a szélét, és pillanatragasztóval az előző névre ragasztotta. Kabátja szélével törölte le a fölösleget. Kinyitotta a postaládát, kivette a szórólapokat. Talált egy sárga csekket, a közös költség számláját. Lépcsőn ment le a parkolószintre, balról a negyedik helyen állt Skoda Combija. Kétezerben vette, ekkor szűnt meg második munkahelye Budapesten. A cég csődbe ment, ő meg flegmán közölte a felszámoló biztossal, négy éve használja az autót külső szereléseknél, így elővásárlási joga van. A végrehajtó azt válaszolta, az nincs ugyan, de ha hoz egy üveg márkás italt, kihúzza a kocsit az ingóságok listájáról, és megveheti kikiáltási áron. Vitt. Kinyitotta a tízéves járgány jobb első ajtaját, és a kesztyűtartóba tette a csomag Sopianaet. Amikor a többgyermekes házaspár kifizette a lakásár-különbözetet, felesége azonnal azt kérte, nézzen egy kisebb kocsit, ami kettőjüknek elég, és szabaduljanak meg a dögnagy Octaviától. Már volt garázsuk is, de mind a Fiat Punto, mind a WV Polo messze hárommillió forint fölött volt, s a bankban levő, azonnal lekötött pénzükből nem volt szíve ennyit áldozni egy új autóra. Így maradt az öreg benzinfaló, ami azért a költözésnél jó szolgálatot tett. Négyszer fordult vele, a bútoroknak elég volt a kisteherautó, a többi cuccot maga hozta át Pestről Budára.

Adáról, miközben sokszor járt Budapesten, nem látszott, mekkora presztízs-különbség van Buda és Pest között. A fővárosban élve jött rá, mennyire számít, ki hol lakik. Buda, az teljesen más, a Gellért-hegy, a Hívősvölgy, a Vár, a Rózsadomb, de még Óbuda is mintha külön egységek volnának a metropoliszon belül. Még főnöke is, akivel kölcsönösen nem szívelhették egymást, gratulált, hogy Óbudára költöznek. Hiába mondta neki, százhusz négyzetmétert sikerült negyvenhétre cserélniük. A kirendeltségvezető, miközben péntekre és hétfőre kiírta a szabadságát, kategorikusan jelentette ki, nézze Pista, Buda az Buda. A tartós ellenszenv onnan adódott, hogy vezetőjük úton-útfélen érezte a technikusokkal, ő mérnök. Örökké az egyetemi éveiről mesélt, beosztottai meg tudták, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskolát munka mellett végezte el levelező tagozaton, évet ismételve. A vezetői kinevezését követő bulin Adával viccelődött a vendéglőben, humornak szánta „kan-adai” rokonait, megkérdőjelezte a Tisza-parti kisváros létét is. Azzal vágott vissza főnökének, akinek fölmenői vastagon beírták nevüket a magyar munkásmozgalom történetébe, már csak családja okán illenék tudnia, a magyar nép hön szeretett, bölcs vezére Adán született. A korábban mérnök elvtárs magabiztosan nyilatkozta ki, Kádár János Fiumében, de ha úgy jugósabb, Rijekában jött világra, s Kádárra emelte poharát. A kollégák fetregő röhögésben törtek ki, amikor fölvilágosította frissen kinevezett és spic-

ces vezetőjét, Rákosi Mátyás született Adán. Ezt az affért az átvedlett üzemmérnök soha nem felejtette el, ott tett neki keresztbe, ahol csak tudott.

Lezárta a kocsit, és rágyújtott. Nagyot szívott a cigarettából, az üres dobozt összegyúrta és zsebre rakta. Nagyon tetszett neki, hogy a lift a garázsszintre is lejött, akkor örült ennek igazán, amikor a mosógépet egyedül szállította. Elnyomta a cigit, fölment a liften. Ahogy belépett a nappaliba, sokkal barátságosabbnak érezte. Felesége közben föltette a függönyt, rögtön komfortosabb lett a szoba. Megkérte az asszonyt, üssön össze egy lecsót ebédre, míg befejezi a könyvek kipakolását. A kiürülő dobozokat egyesével dobta ki az erkélyre. Neje a főzés előtt még bevitette vele a kislétrát a hálóba, ott is elkezdte fölrakni a függönyöket és a sötétítőt. Elnézte a létrán az asszonyt, majd tekintete a vetetlen ágyra tévedt, de azonnal elhessegette gondolatait, mivel az új lakásban a fürdőszobát még ki sem próbálta.

Kettőkor ebédeltek, már minden könyv a helyén volt. Az utolsó dobozból felesége kivett egy Gion-kötetet, és az éjjeliszekrényére tette. Nem akart délután lefeküdni, inkább arra kérte nejét, sétáljanak egyet, kezdjék fölfedezni a környéket, még előttük van a szombat-vasárnap, és eddig igen jól haladtak. Négyre értek ki a Duna-partra. Átmentek a HÉV-átjárón, kinéztek egy padot, és leültek. Balra látszott az Árpád-híd, szemben a Margit-sziget a Víztoronnyal. Kérdésére – ugye szép, Maci? – felsége bólintott. Csak ha ketten voltak hívta Macinak, a gyerekek előtt mindig Mártának. Az asszony finom mozdulattal megtörölte szemét, eldörzsölt egy fél könnyecseppet. Férje tudta, mire gondol, a Tiszára. A nő nagyon jól úszott, és Adán a nyári estéken rendszeresen átúszta a Tiszát, vagy ahogy Maci mondta, átúsztam a Bánátba. A séta után bekötötte a tv-t, rákapcsolta a videót, minden konnektort ellenőrzött a fázisceruzával. A Híradó után letusolt, fogta a Magyar Nemzetet, és bevonult a hálóba. A harmadik oldalig jutott, félálomban az újság kiesett a kezéből.

Szombaton tízig aludtak. Az asszony piacra ment, férje pedig bekötötte és lepróbálta a mosógépet, és ellenőrizte a konyhában a mosogatógépet, utána kicserélte a szagelszívó lámpájában a kiegészítő izzót. Neje sült kolbászt és gyümölcsöt hozott, azt ebédelték.

Délután a ruhákat szedték elő a bőröndökből, és egyből a gardróbba pakolták. Ötkor fájrontot rendelt el, betett egy dvd-t a videóba, azt nézték, azután éjfélig olvastak.

Vasárnapra a takarítás maradt, miután fölrakta a falra a képeket, felesége meg kimosta az első adagot. Az asszony ablakot pucolt, férje föltörölte az előszobát, a fürdőt meg a WC-t. Amikor készen lettek és leültek, annyit mondott a nejének, innen csak lábbal előre vihetik ki, elege van az örökös vándorlásból. Felesége emlékeztette, ez volt a hetedik közös hurcolkodásuk, közben országot is cseréltek.

Hétfőn reggel a tanárnő hétkor elindult az iskolába, hiába nem volt első órája, ki akarta tapasztalni, milyen útvonalon a legegyszerűbb eljutni Óbudáról Újpestre. Személyi igazolványát és lakcímkártyáját az asztalon hagyta, ha férje

délelőtt megy az önkormányzatba, az ő átjelentkezését is tudja intézni. A férfi bevonult a fürdőszobába, először megborotválkozott, kétszer húzta le az egyhetes borostát, majd haját mosott, végül elterült a kádban. Negyedórát feküdt a kellemes vízben. Megszárította haját, képét bepaskolta arcvízzel, belenézett a tükörbe, és megfésülködött. Tíz évvel látszott fiatalabbnak. Tiszta alsóneműt húzott, fehér inget vett elő, és sötét nadrágot választott hozzá. Éppen azon medítált, zakót vegyen-e föl, vagy bőrdzsekit, amikor a bejárati ajtó felől egyre erősödő kopogást hallott. Csodálkozott, miért nem csöngetnek. Kinézett a kucskálón, két egyenruhás rendőrt látott, akik már szabályosan dörömböltek. Kinyitotta az ajtót. A rendőrök úgy léptek be a lakásba, hogy szinte belökték a férfit a kis előszobából a nappaliba. A fiatalabb rendőr kezében bilincset tartott, az idősebb gumibotot, és ráordított:

- Egyedül van a lakásban?

- Igen!

- Vegye elő a szabadulólevelét, és tegye az asztalra!

- Mit? - kérdezte a férfi megrettenten.

A bilincses rendőr válaszolt, míg társa kitérte a hálószoba ajtaját.

- Tudja azt maga nagyon jól! Minden elítélt kap szabadulólevelet, amikor kiengedik a börtönből.

Átvillant az agyán a vénasszony, mintha látta volna is egy fél pillanatra a folyosón, amikor a rendőrök berontottak. Már értette a helyzetet, arra koncentrált, hogy a rendőrökkel hogyan értesse meg a legegyszerűbben, ezért higgadtan próbált válaszolni:

- Minden papírom rendben van. Számtalan igazolványom van: személyi, útlevel, jogosítvány, forgalmi, tébé-kártya. Büntetve soha nem voltam.

Az idősebb rendőr leengedte a gumibotot, körbe-körbetekintgetett a lakásban, fölemelte az asztalról az asszony igazolványait, és nézegetni kezdte.

- A feleségemé, szólalt meg újra a férfi -, most indultam volna az önkormányzathoz a lakásbejelentést intézni. Csak csütörtökön költöztünk ide.

A gumibotos rendőrön már látszottak a zavarodottság első jelei, kezdett elbizonytalanodni, amikor a bilincses még mindig határozott hangon utasította, hogy akkor adjon más igazolványokat. Átment a hálóba, kivette a gardróból a cipődobozt, a rendőrök csak a szemükkel követték a szoba közepén állva, kihozta és az asztalra dobva azt kiabálta:

- Benne van az egész életünk!

A fiatal rendőr leült a kanapéra, kezdte volna nézegetni az iratokat, de a férfi, a rendőrök számára váratlanul ráfordult:

- Ki engedte meg, hogy leüljön? Mit gondol, hol van?

Maga is meglepődött, amikor a fiatalabb rendőr kényszeredetten, esetlenül fölállt, és segélykérően nézett a kollégájára. A másik, kissé idegesen azt mondta, egyeztesse már végre az adatokat valamilyen igazolvány alapján. Társa a férfi technikai érettségi bizonyítványát tartotta a kezében, zavarában, hogy rászóltak, azt nyitotta ki, és abból kérdezett:

- Stefan Rac?
- Nem! Rácz István vagyok, cz-vel - válaszolta egyre határozottabban a férfi.
- Maga Jugoszláviában született?
- Ott.
- Foglalkozását nézve gépésztechnikus?
- Az.
- Nő?

- Persze hogy nő, Géza! Meg mondta is - szólt közbe a másik rendőr -, itt tartom a kezemben a felsége igazolványait, az asszony papírjaival minden rendben van.

A fiatalabb még próbálkozott, miközben letette az érettségi bizonyítványt, de már rajta is látszott, megtört a lendülete, bár azt kérdezte erélyt mutatva:

- Mivel tudja bizonyítani, hogy pár napja költöztek ide?

A férfi érezte, nyert, csak még hátravan a végjáték.

- Ha tovább kutat az iratok között, megtalálja az adásvételi szerződést! De egyszerűbb, ha kinéz az erkélyre, tele van dobozokkal - mondta, és elhúzta a függönyt.

Mindkét egyenruhás kinézett az erkélyre, látták az egymás hegyén-hátán fekvő üres dobozokat, nem érdekelte őket már semmilyen szerződés. Érezhető volt, és látszott is a rendőrökön, hogy oldani szeretnék a helyzetet. Az idősebb szólalt meg hamarabb:

- Rácz úr! Szakmailag kifejezve téves riasztást kaptunk! Magyarul mondván, elbasztuk. Elnézést kérünk, panaszt tehet a harmadik kerületi kapitányságon - mondta, és kezet nyújtott.

A férfi eltolta a rendőr kezét, és ugyanabból a mozdulatból a félig nyitott bejárati ajtóra mutatott. A két rendőr elindult kifelé, a fiatalabb menet közben a deréksíjára csatolta a bilincset. Amikor kiléptek, hatalmas erővel és hanggal csapódott be mögöttük az ajtó.

Zengett a lépcsőház.